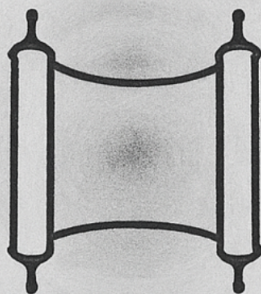

בס"ד

The Rebbe
Sichas Nun Alef
Parshas Eikev

לע"נ

ר' לוי יצחק בן ברוך שניאור

Dedicated By:

ר' נחום אהרון & חיה ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Introduction

This discourse by the Lubavitcher Rebbe (Rabbi Menachem Mendel Schneerson, 1902–1994), delivered in 5751 (1991), reflects the final era of his leadership before Gimmel Tammuz. It was spoken during the week of Parshas Chukas-Balak, shortly after the historic events surrounding the publication of the Tanya in Braille—a transformative moment for Jewish outreach and inclusion. The Rebbe, the seventh Rebbe of Chabad-Lubavitch, saw this event as a signpost of the ultimate redemption. In this profound sicha, he explores the halachic, mystical, and eschatological implications of bringing Chassidus to new frontiers—especially to Jews once thought beyond reach. The Rebbe builds a masterful tapestry connecting past geulos (redemptions), the mission of the Frierdiker Rebbe, and the immediacy of Moshiach's arrival, focusing deeply on the unique spiritual light of those who lack physical sight and their redemptive role in the final Geulah.

(א)

As we stand on Shabbos Mevarchim Chodesh Elul—which is called "the month of accounting" (since it is the last month of the year), during which one must make a soul-accounting, a true and just reckoning of one's service throughout the past year—this is an appropriate time to reflect on the general content of such soul-accounting, and on the form of service that it is meant to awaken within a Jew.

בְּעֵמְדֵנוּ בַּשַּׁבָּת מְבָרְכִים חֹדֶשׁ אֱלֹוֹל – הַנִּקְרָא חֹדֶשׁ הַחֲשׁוֹבֹן (בְּהִיּוֹתוֹ הַחֹדֶשׁ הָאַחֲרוֹן בַּשָּׁנָה), שְׁבוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹבֹן הַנֶּפֶשׁ, חֲשׁוֹבֹן צֶדֶק נֶפֶשׁ הַעֲבוּדָה בְּמִשְׁפַּח הַשָּׁנָה שֶׁחִלְפָה הָרִיזָה זְמַן מִתְּאִים לְהִתְבּוֹנֵן בַּתִּכּוֹן הַכִּלְי דְּחֲשׁוֹבֹן הַנֶּפֶשׁ, וּבְהַעֲבֹדָה שָׁנָה צָרִיף לַעֲזֹרֶר - אֶצֶל יְהוּדֵי.

(2) And since even the specific timing of Rosh Chodesh (its particular occurrence during the week) is by Divine Providence and precise, we can derive a lesson in the "accounting" of Elul from this as well: (a) that the two days of Rosh Chodesh Elul (the "head" that encompasses and governs the entire month) fall on Shabbos Kodesh and the following Sunday (as we declared in Birchas HaChodesh); (b) and that Shabbos Mevarchim Elul this year falls on Parshas Eikev.

וְהִיּוֹת שֶׁגַם הַקְבִּיעוּת הַמִּיחָדָת דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ (בִּימֵי הַשְּׁבוּעָה) הֵיא בְּהַשְׁגָּחָה פֶּרֶטִית וּבִדְיוּק יְכוּלִים לְהַפִּיק לְמוֹד בְּהַחֲשׁוֹבֹן דְּחֹדֶשׁ אֱלֹוֹל גַּם מִנְּהָ אֲשֶׁר: (א) שְׁנֵי הַיָּמִים דְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלֹוֹל (הָרֹאשׁ" שֶׁכּוֹלֵל וּמְנַהִיג אֶת כָּל יְמֵי הַחֹדֶשׁ) הֵם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת קֹדֶשׁ וּלְמַחֲרָתוֹ בְּיוֹם הָרֹאשׁוֹן (כְּפִי שֶׁאֲמַרְנוּ בְּבִרְכַּת הַחֹדֶשׁ). (ב) שַׁבָּת מְבָרְכִים אֱלֹוֹל חֵלָה בַּשָּׁנָה זֹו בְּפֶרֶשׁת עֵקֶב

(ב)

Since the month of Elul is the month of accounting and the summation of the entire year's service, it therefore includes within it (the intention and goal of) the totality of a person's service to his Creator (throughout the entire year)—as alluded to in the acronym of "Elul" (אֱלֹוֹל): "I am to my beloved, and my beloved is to me" (Shir HaShirim 6:3). This expresses the general theme of a person's Divine service—that his existence

כִּיּוֹן שֶׁחֹדֶשׁ אֱלֹוֹל הוּא חֹדֶשׁ הַחֲשׁוֹבֹן וְהַסֵּף-הַכֹּל דְּעֲבוּדָת כָּל הַשָּׁנָה, הָרִי בּוּ כְּלוּלָה (הַכּוֹנֶה וְהַמְכַלִּית ד) כְּלָלוֹת עֲבוּדָת הָאֱדָם לְשִׁמְשׁ אֶת קוֹנּוֹ (בְּמִשְׁפַּח הַשָּׁנָה), כְּמִרְמָז בְּרֹאשֵׁי תְבוּת דְּאֱלֹוֹל" – אֲנִי לְדוּדֵי יוּדֵי לִי", שֶׁזֶהוּ הַתִּכּוֹן הַכִּלְי דְּעֲבוּדָת הָאֱדָם שֶׁמְצִיאֹתוֹ (אֲנִי) תִתְקַשֵּׁר וְתִתְאַחַד עִם (-הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דוּדֵי).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

("I") should become connected and unified with the Holy One, blessed be He ("my Beloved").

And this bond is in two modes: "I am to my Beloved"—the arousal and service initiated by the Jew from below upward, through his own awakening (Isarusa d'L'tata), by which he connects and draws close to G-d through his service in Torah and mitzvos; and "my Beloved is to me"—the response and assistance (help from Heaven) from the Holy One, blessed be He, to the Jewish people, from above downward, through Divine awakening (Isarusa d'l'Eila).

And the order of service is that first comes "I am to my Beloved", and only afterward "my Beloved is to me"—[unlike the order in the later verse, "My Beloved is to me and I am to Him", where the awakening begins from above and only afterward comes the awakening from below, reflecting the service of the month of Nissan]. For the ultimate purpose and foundation of all matters is that everything begins with man's own service from below to above, the service accomplished through the power of the "I"—not waiting for an awakening from above (Isarusa d'Le'eila), but rather the person himself ("I") initiates the awakening toward my Beloved, the Holy One, blessed be He.

— as is known, that the intent and purpose of man's creation, and the soul's descent below, and man's perfection (delight)—as established by G-d—is that what he receives should not be "bread of shame" (free bread, without effort), including even that which comes by way of a gift from above [as per the well-known expression of my revered father-in-law, the Rebbe, that among Chassidim there is no such thing as "it comes on its own"], but rather he should earn it through his own service. As our Sages said: "If one says, 'I did not toil and I found,' do not believe him; if he says, 'I toiled and I found,' believe him."

והקשר הוא בשני אפנים: אני לדודי - התעוררות ועבודת היהודי מלמטה למעלה, בדרך אתערוּתא דלתתא, שהוא נמשך ומתקשר עם הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי עבודתו בתורה ומצוות; ודודי לי - מהמשכה והסיוע (סייעתא דשמיא) מהקדוש-ברוך-הוא לבני-ישראל מלמעלה למטה, בדרך אתערוּתא דלעלא.

וסדר העבודה הוא, שקדם בא אני לדודי ואחר-כך דודי לי. [לא כהסדר בפסוק אחר "דודי לי ואני לו", קדם האתערוּתא דלעלא ואחר-כך האתערוּתא דלתתא, כסדר העבודה בחדש ניסן], כיון שגנה מתבטאת התכלית והיסוד דכל הענינים, שלכל לראש באה העבודה מלמטה למעלה, העבודה בכח עצמו של האני - שלא ימתין עד שתהא אתערוּתא דלעלא, התעוררות מלמעלה, אלא שהוא (אני) מעצמו יתעורר לדודי, להקדוש-ברוך-הוא.

בידוע שהפונה והתכלית דבריא את האדם וירידת-הנשמה למטה ושלמות (תענוג) האדם כפי שנקבע על-ידי הקדוש-ברוך-הוא היא, שמה שמקבל לא יהיה נהמא דכסופא (לחם חנם, שלא על-ידי גייעה, לחם בושא), כולל - על-ידי מתנה מלמעלה [וכפתגם הידוע דכבוד קדשת מורי ורבי אדמו"רין שאצל חסידים אין בדרך ממילא], אלא שירויח את זה על-ידי עבודתו בעצמו, ובלשון חכמינו: "לא יגעי ומצאתי אל תאמין, יגעי ומצאתי תאמין".

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

[And simply: this is the nature of all human beings (even non-Jews), and how much more so for the Jewish people, and even more so when they serve with extra exertion, beyond their natural pattern and habits—on the level of “one who serves G-d”].

And through “I am to my Beloved” (the awakening from below), one brings about that “my Beloved is to me”—the awakening from above and the Divine flow from above to below.

That is to say: Although for an awakening from below one receives empowerment and help from Heaven, as is explained in particular regarding the month of Elul, when the Thirteen Attributes of Mercy are revealed, like the analogy of “the king in the field”—which is a revelation from above (isarusa d’le’eila)—and from this comes the strength to do the service of “Ani leDodi” in the month of Elul—

nevertheless, in the month of Elul—the month of accounting for the entire year’s service—the emphasis is on the ultimate purpose of all of a person’s service: that it must begin with “Ani leDodi” (and only afterward “VeDodi li”),

since the approach of a Jew throughout the year [even when he finds himself at the conclusion of the year’s service, in the last month of the year, after the work of the eleven preceding months] must be—

that he should not rely on the awakening from above, but that from the very beginning and as the central focus, it should be his own service from the standpoint of the lower realm—during the “weekday” days of the month of Elul (“the field”) specifically—

and through this, there will then follow “VeDodi li”; and this (“Ani leDodi”) is the ultimate purpose of everything, and also the perfection of the awakening from above—specifically when it comes through the service of the Jew with his own strength.

ובפשטות – כן הוא טבע כל בני אדם (אפילו אינם-יהודים), ועל-אחת-כמה-וכמה בני-ישראל, ועל-אחת-כמה-וכמה באשר הם עושים עבודתם ביגיעה ותרעלה למעלה מדרך הטבע והרגילות שלהם. (“בבחינת עבד אלקים”).

ועל-ידי האני לדודי (האתערוותא דלתתא) פועל הוא שיהיה ודודי לי, האתערוותא דלעלא ומהמשכה מלמעלה למטה

כלומר, הגם שעבור אתערוותא דלתתא מקבלים תנינת פח וסייעתא דשמאי כמבאר במיוחד בנוגע לחדש אלול, שאז מתגלים י"ג מדות הרחמים, כמשל מלך בשדה", בדרך אתערוותא דלעלא, ומזה ישנו הפח לעבודה דאני לדודי בחדש אלול

הרי בחדש אלול (חדש החשבון דקללות עבודת השנה) נמצאת בהדגשה התכלית דקללות עבודת (האדם, שמתחילים עם אני לדודי (ואחר-כך ודודי לי

כיון שהגישה של יהודי בכל השנה [אפילו באשר הוא נמצא בסיום העבודה בחדש האחרון בשנה, לאחר [העבודה ב]י"א החודשים שלפנייה

צריכה להיות, שלא יסתמך על האתערוותא דלעלא, אלא לכל לראש והעקר הוא עבודת עצמו מצד התחתון בימי החל (שדה) דחדש אלול דוקא

ועל-ידי-זה ימשך אחר-כך ודודי לי; וזהו אני לדודי תכלית הפונה דכל הענינים, וגם שלמות האתערוותא דלעלא – דוקא באשר זה בא על-ידי עבודת היהודי בכח עצמו

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

For through this, the awakening from above is drawn down inwardly—and even more: through the awakening from below, the awakening from above that follows is higher than one that would have come beforehand from above on its own (“VeDodi li”).

Furthermore, this idea is also alluded to in the fact that the first letter of the word “Elul” (“Ani”) is the letter alef—the first of the twenty-two letters of the Torah:

Being the first letter of the alef-beis, it represents the lowest starting point in the sequence of letters (when arranged from below to above), whose numerical value is one—and from there, one ascends upward (from the lightest to the weightiest), to the letter beis, which is two (twice as much), then gimmel—three times as much, and so on, ascending level after level up to the letter tav, which concludes the letters and represents their full perfection—four hundred.

On the other hand, the letter alef is also the beginning and head of all the twenty-two letters of the Torah, through which the world was created. From it all matters in the world derive.

And in the service of man, this alludes to the personal effort of the lower being (“Ani leDodi”), beginning from the “Ani” below and then ascending upward, from the light to the heavy; and this becomes the beginning and foundation of everything—including also the divine revelations from above (“VeDodi li”).

(ג)

Since both themes—“Ani leDodi” and “VeDodi li”—are included in the roshei teivos (initials) of the word “Elul” (the month of accounting), it stands to reason that these two modes are also present in the particulars of a Jew’s avodah and soul-accounting during the month of Elul: both the aspect of “Ani leDodi”—service from below to above, and the aspect of “VeDodi li”—the service from above to below.

שְׁעֵל־יִדְיָה נְמֻשְׁתָּ הָאֲתָעֲרוּתָא דְלַעֲלָא בְּפָנִימִיּוֹת,
עַד יִתְרָה מִזֶּה – שְׁעֵל־יִדְיָה הָאֲתָעֲרוּתָא דְלַתְמָא נְמֻשְׁתָּ
אַחֲרֵיכֶּן אֲתָעֲרוּתָא דְלַעֲלָא נְעֻלִית יוֹתֵר (וְדוּדִי לִי)
מִיּוֹ שְׂבָאָה מְלַמְעֵלָה קֹדֶם הָעֲבוּדָה

וְלַהּוֹסִיף, שְׁעָנְנָן זֶה נִמְצָא בְּרִמּוֹ גַּם בְּכֹךְ שְׂרָאשׁ תַּבַּת
אֱלוֹל ("אֲנִי") הִיא הָאוֹת אֶל"ף, הָאוֹת הָרִאשׁוֹנָה
דְּכ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה

בְּהִיּוֹתָה הָאוֹת הָרִאשׁוֹנָה דְּהֶאֱל"ף-בֵּית, הָרִי" הִיא
מוֹרָה עַל הַדְּרָבָא הָרִאשׁוֹנָה וְהַתְחַתּוּנָה בְּיוֹתֵר
בְּהַתְחַלַּת כָּל הָאוֹתִיּוֹת (בְּסֹדֶר מְלֻמָּטָה לְמַעֲלָה),
שְׁמֻסְפָּרָה הוּא אֶחָד, וּמִזֶּה עוֹלָם אַחֲרֵיכֶּן מְלֻמָּטָה
לְמַעֲלָה (מִן הַקָּל אֶל הַכָּבֵד) לָאוֹת בֵּית, שְׁמֻסְפָּרָה הוּא
שְׁנַיִם (פַּעַמִּים כֶּכָּה), וְאַחֲרֵיכֶּן גִּמְל"ל – שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים
כֶּכָּה, וְכֵן הִלָּאָה דְרָבָא לְמַעֲלָה מְדַרְגָּא עַד אוֹת תָּו –
סִיּוֹם וְשִׁלְמוֹת הָאוֹתִיּוֹת, הַמוֹרָה עַל תְּכֵלִית הַשְּׁלֵמוֹת
– אַרְבַּע מֵאוֹת

וְלֵאמֹר גִּיטָא, הָאוֹת אֶל"ף הִיא הַהַתְחַלָּה וְהָרִאשׁ דְּכָל
כ"ב אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁבִּהְיוּ נִבְרָא הָעוֹלָם, מִמֶּנָּה בָּאִים
כָּל הָעֲנִינִים בָּעוֹלָם

וּבַעֲבוּדַת הָאָדָם הָרִי"ה מְרִמּוֹ עַל הָעֲבוּדָה בְּכַחַ עֲצָמוֹ
דְּהַתְחַתּוֹן ("אֲנִי לְדוּדִי"), שְׁמֻתְחִיל ("מִהֶאֱנִי") לְמֻטָּה
וְאַחֲרֵיכֶּן עוֹלָה מְלֻמָּטָה לְמַעֲלָה מִן הַקָּל אֶל הַכָּבֵד;
וְזֶה נַעֲשֶׂה הַהַתְחַלָּה וְהִסּוּד דְּכָל הָעֲנִינִים, גַּם
("דְּהִמְשֻׁכּוֹת מְלַמְעֵלָה") (וְדוּדִי לִי)

בִּיּוֹן שְׁשֵׁנִי הָעֲנִינִים דְּאֲנִי לְדוּדִי וְדוּדִי לִי נִכְלָלִים
בְּהָרָאשִׁי תְּבוֹת בְּאֱלוֹל (חֲדָשׁ הַחֲשׁבוֹן), מִסְתַּבֵּר לוֹמֵר
שְׁבִפְרֻטִּיּוֹת יִשְׁנָם שְׁנֵי הָעֲנִינִים בְּעֲבוּדָה וְחֲשׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ
שֶׁל יְהוּדִי בְּחֲדָשׁ אֱלוֹל, הֵן הָעֲנִינִים דְּאֲנִי לְדוּדִי – עֲבוּדָה
מְלֻמָּטָה לְמַעֲלָה, וְהֵן הָעֲנִינִים דְּדוּדִי לִי הָעֲבוּדָה
מְלֻמָּטָה לְמַעֲלָה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Even though in general, "Ani leDodi" refers to the person's service and "VeDodi li" refers to the drawing down from above, nevertheless—

since the Holy One, blessed be He, desired that all hashpaos and transmissions from above should be drawn through similar avodah below, it may be said that when a Jew's service includes an aspect of "VeDodi li" (avodah from above to below), that itself becomes the vessel for drawing forth the literal "VeDodi li"—the true isarus d'le'eila of Divine transmission from G-d above to below.

And it may be said that these two dimensions in Elul—"Ani leDodi" and "VeDodi li"—are alluded to in the **two days of Rosh Chodesh Elul** (since Rosh Chodesh Elul is always two days, as the month of Menachem Av is always full),

and in the wording of the verse: "U'v'roshei chodsheichem" (in the beginnings of your months)—in plural, as explained in the Zohar: "Are there multiple heads of the moon? Rather, there are two heads [for each month]."

And particularly and with emphasis—this year's setting of Rosh Chodesh Elul is on Shabbos Kodesh and Sunday:

Sunday and Shabbos allude to two frameworks of time: Sunday is the beginning of the weekly count from below to above, and Shabbos represents a count and order from above to below.

And as it was at the beginning of creation—on the first day of Maaseh Bereishis and on the first Shabbos: on the first day of creation began the creation itself and the counting of the days of the week from below to above: day one, day two, day three, until day six and the seventh day.

And this repeats each Sunday, where the week begins again from the beginning: "Day one" (in the manner of the first day ever), and the counting cycles again progressively from below to above, from Sunday to Shabbos.

אף-על-פי שבעל-לול קאי אני לדודי על עבודת [האדם ודודי לי על ההמשכה מלמעלה]

והיות שהקדוש-ברוך-הוא רצה שכל ההמשכות וההשפעות מלמעלה יומשכו על-ידי עבודה מעין זה למטה – יש לומר, שעל-ידי זה שבעבודת היהודי ישנו מעין דודודי לי (עבודה בדרך מלמעלה למטה), הרי-זה הכלי להמשיך ודודי לי בפשוטו, האתערוטא דלעלא דכל ההמשכות מהקדוש-ברוך-הוא למטה

ויש לומר, ששני עננים אלו בחדש אלול – אני לדודי ודודי לי – מרמזים בשני הימים הראש חדש אלול (שראש-חדש אלול הוא בזמן הזה תמיד ששני ימים), כיון שחדש מנחם-אב הוא תמיד מלא

ובלשון הפתוב – ובראשי חדשיכם לשון רבים, כבאר הזוהר וכי כמה ראשון אנו לסיקרא, אלא ראשי תרין (בכל ירחא וירחא) [=וכי כמה ראשים (הם ללבנה, אלא שני ראשים) (בכל חדש וחדש]

ובפרט ובהדגשה – בקביעות דראש חדש אלול בשנה זו – ביום השבת קדש וביום הראשון בשבוע יום ראשון יום השבת מרמזים ומורים על שני סדרים ומנגנים בזמן: יום ראשון הוא ההתחלה דמנגן ימי השבוע מלמטה למעלה, ושבת מורה על מנגן וסדר מלמעלה למטה

וכפי שהיה בתחלת הבריאה – ביום ראשון הראשון דמעשה בראשית ובשבת הראשונה: ביום ראשון דמעשה בראשית החלה הבריאה ומנגן הזמן דימי השבוע מלמטה למעלה: יום ראשון, יום שני, יום שלישי, עד יום הששי ויום השביעי

וכה חוזר ענין זה בכל יום ראשון, שמתחילים למנות מחדש היום יום ראשון (בדגמת יום ראשון הראשון), וחוזר חלילה המנגן בסדר והדרגה מלמטה למעלה, מיום ראשון עד יום השבת

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And the delight and fulfillment of Shabbos is achieved through the work done during the six days of the week, as our Sages said: "He who labored on the eve of Shabbos will eat on Shabbos."

והאכילה והשלמות דיום השבת נפעלת על-ידי העבודה בששת ימי השבוע, כמאמר חכמינו-ז"ל מי שטרח בערב שבת יואכל בשבת

In addition, there exists another order and count—from above to below: even though time is a creation (that is, time was created in the very first moment of the first day of creation), it is written in the sefarim that before creation (within the six days of Bereishis), there already was "Shabbos."

ונוסף לזה ישנו סדר ומנין שני – מלמעלה למטה: אף-על-פי שמציאות הזמן היא נברא, דהינו, שזמן נברא ברגע הראשון דיום ראשון דמעשה בראשית – איתא בספרים, שקדם הבריאה (בששת ימי בראשית) היה שבת

(As is known, that even before the creation of time there existed a form of time—an order of times, that preceded the physical framework.)

כידוע שגם קדם בריאת הזמן היה מעין ענין הזמן. [סדר זמנים (קדם לכן)]

And this Shabbos (before the timeframe of the six days of creation) blesses all six (seven) days of creation—and all times.

ויום השבת הזה (לפני הזמן דששת ימי בראשית) מברך את כל ששת (שבועת) ימי בראשית, וכל הזמנים בלם

And this is the order of time from above to below: from Shabbos (perfection) flows blessing and extension into the six weekdays—and in similar manner for every Shabbos, from which all days are blessed.

וזהו סדר זמן מלמעלה למטה – משבת (שלמות) נמשך (ברכה והמשכה) בששת הימים ובדגמא לזה בכל שבת – שמנה מתברכין כל הימים

And just as this applies to the measure of time, so too is the distinction between Sunday and Shabbos in terms of the content of their respective forms of service:

וכשם שהוא במנין הזמנים, כן הוא החלוק בין יום ראשון ויום השבת בתוכן עבודתם

On Sunday of the week begins the order of weekday service—ascending from light to heavy, from below to above—beginning with Sunday (the simplest work), and gradually rising to more difficult service: on Monday, division was created; and in the days following, until the completion of service on Friday, the day man was created, and until the perfection of Shabbos itself—"And the heavens and earth were completed..."

ביום ראשון בשבוע מתחיל סדר העבודה בימי החל, בסדר מן הקל אל הכבד (מלמטה למעלה), החל מיום ראשון (העבודה הקלה ביותר), ואחר-כך עולים לעבודה קשה יותר ביום שני שבו נבראה מחלקת, ואחר-כך בימים שלאחרי זה, עד לשלמות העבודה ביום הששי, יום בריאת אדם הראשון, עד השלמות (דיום השבת (ויכלו השמים והארץ וכל צבאם

Whereas the avodah of Shabbos is from above to below—beginning immediately with completeness and pleasure: eating rich meat and aged wine, etc.; and from this flows the strength and blessing from above to below (from it are blessed) the weekdays that follow.

מהשאינו-כן העבודה ביום השבת היא באופן דמלמעלה למטה – לכתחלה בשלמות ותענוג, אכילת בשר שמן ויין ישן וכו', ומזה נמשך כח מלמעלה למטה (ממנו מתברכין) בימי השבוע שלאחרי זה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

(ד)

And it may be said that similarly, there are two systems and sequences in the Divine service of man—since “Bereishis [was] for Yisrael,” all aspects of creation, including the two time-orders mentioned above, are found (for and) within the service of the Jewish people: the count from below to above, which begins from Sunday and completes in Shabbos, and the count from above to below, which begins immediately from Shabbos and blesses the six days that follow.

A Jew is composed of two parts—soul and body: his soul is literally a portion of G-d from above, meaning that even in the physical world of tangible existence (mamash), in the world of Asiyah, it remains “a portion of G-d from above.”

And his body is dust from the earth—“Man's origin is from the dust,” “you are dust and to dust you shall return.” [Dust signifies nullification, as in “Let my soul be as dust to all,” and especially when the soul is in a complete body.] All the more so is the body itself.

From the perspective of the body—being dust from the earth (and that earth was created on the first day of creation)—his service (the refinement of the body) must be in an order of progression from below to above, from light to heavy: “From dust you are,” he must rise level by level upward.

[And this is the essential content of service and the fixed order in man's Divine service—as will be explained in section 1.]

But from the perspective of his soul, a Jew has the power to do his service from above to below—not progressing from light to heavy, but to begin immediately with his service in ultimate perfection, in the manner of “Shabbos”—heavenly work.

ויש לומר שבעבודת האדם, היות שפראשית בשביל ישראל, כל הענינים בפריאה – כולל שני סדרי הזמן הנזכרים לעיל נמצאים (בשביל ו) בעבודת בני-ישראל: המנין מלמטה למעלה, ששמתחיל מיום ראשון בשבוע ונשלם בשבת, והמנין מלמעלה למטה, שמתחיל מיד משבת ומברך את ששת הימים שלאחר זה

יהודי מרכיב משני חלקים – נשמה וגוף: נשמתו היא חלק אלוקה ממעל ממש, דהינו, שגם בעולם הממשות (ממש), בעולם העשיה הנשמית, הרי היא חלק אלוקה ממעל

וגופו שהוא עפר מן האדמה (“אדם יסודו מעפר”), “עפר אתה ואל עפר תשוב” [עפר מלשון וענין בטול, ונפשי כעפר לכל תהיה, כנשמה בגוף בשלמות], במפלי-שכן מזה שונפשי כעפר לכל תהיה, על-אחת-כמה וכמה גופו

מצד גופו, עפר מן האדמה (שנברא העפר [הארץ] ביום ראשון דמעשה בראשית), צריכה עבודתו (בברור הגוף) להיות בסדר והדרגה מלמטה למעלה, מן הקל אל הכבד, מעפר אתה יעלה דרגא אחר דרגא למעלה

וזהו תכן עקר העבודה והסדר הקבוע בעבודת האדם] – בדלקמן סעיף-ז

אבל מצד נשמתו יש בכחו של יהודי לעשות את עבודתו בדרך מלמעלה למטה, לא ללכת בסדר מן הקל אל הכבד, אלא לעשות מיד את עבודתו בתכלית השלמות, באפן של “שבת”, מלאכת שמים

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

For even when the soul is within a body down below (in the world of tangibility), it remains a portion of G-d from above, bound with heaven above. A Jew is heavenly—and he has the power, and is obligated, to demand of himself from the outset the full perfection of service—up to greatness and wonders, to the perfection of the day that is all Shabbos and rest for eternal life.

בין שגם בהיותו נשמה בגוף למטה (בעולם הממשותף), הרי הוא חלק אלוהי ממעל, קשור עם שמים ממעל, "יהודי שמימי" – יש בכחו וצריך הוא לדרוש מעצמו להתחלה את שלמות העבודה, עד – גדולות ונפלאות, עד – השלמות דיום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים

(ה)

And it may be said that these are the two concepts of “Ani leDodi” (from below to above) and “VeDodi li” (from above to below), which are also alluded to in the occurrence of Rosh Chodesh Elul this year—on Shabbos and Sunday. This expresses the general theme of soul-accounting that a Jew must do in his Divine service throughout the year: that in his service each and every day—both on weekdays and on Shabbos and Yom Tov—both frameworks are required:

(a) Service in an orderly progression from below to above. This must also apply on Shabbos and Yom Tov—even on a single day of the year (like Yom Kippur or Simchas Torah)—even when one holds on to a level of service that transcends measure and limitation. As emphasized in the fact that all the days of the year, including Shabbos and Yom Tov, are counted according to the seven-day week in ascending order (Yom Rishon, Yom Sheini, etc.), as we recite in “Shir shel Yom” for those days. And even then the Tamid offering is brought, as well as other such daily offerings.

ויש לומר שאילו הם שני הענינים דאני לדודי (מלמטה למעלה) ודודי לי (מלמעלה למטה) שגורמים (גם) בקביעות דראש חדש אלול בשנה זו – ביום השבת וביום הראשון – שנה מבטא את התכונות הכללי דהשבון הנפש שיהודי צריך לעשות מעבודתו במשך כל ימי השנה: שבעבודתו בכל יום ויום – הן ביום חל והן ביום השבת ויום-טוב – צריכים להיות שני הסדרים

(א) עבודה בסדר והדרגה מלמטה למעלה. וזה צריך להיות גם ביום השבת וביום טוב, אפילו ביום אחד בשנה (יום-הכיפורים) ושמחת תורה, כשאומרים בעבודה שלמעלה ממדידה והגבלה – כמדגש בזה שכל ימי השנה, גם יום השבת ויום-טוב, נמנים על-פי מנין הימים דימי השבוע מלמטה למעלה (יום ראשון, יום שני וכו'), כפי שאומרים בשירי של יום דימים אלו. ומקריבים גם אז את קרבן התמיד שמקריבים בכל יום וכיוצא בזה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

(b) On the other hand: each day—even the weekdays—must (from the perspective of the Jew's soul) also have service from above to below, in the manner of Shabbos service, as expressed in Beis Shammai's interpretation of "Remember the Shabbos day to sanctify it," that one should remember it already from Sunday—if a fine portion came to him, he would prepare it for Shabbos.

Like the conduct of Shammai the Elder, who all his life would eat in honor of Shabbos: if he found a fine animal, he would purchase it and say, "This is for Shabbos"; if he found a better one, he would take that and reserve it for Shabbos, etc.—meaning that even on every weekday he sensed and acted with a taste of Shabbos perfection.

Unlike Hillel, who had a different approach, saying: "Blessed is Hashem, Who each day provides our needs." That is: service in the order of ascent from below to above.

And in general among the Jewish people, these two aspects correspond to the difference between Yissachar and Zevulun: Yissachar refers to the Torah scholars, whose main service is Torah study—akin to Shabbos—service from above to below; Zevulun refers to businessmen, whose primary service is the performance of mitzvos clothed in material and natural matters (through commerce and trade)—weekday work, which follows the order of ascent from below to above (Sunday, Monday, etc.).

(1)

From among the two days of Rosh Chodesh Elul (this year—Shabbos and Sunday), the primary day is the second day of Rosh Chodesh (Sunday), in which the counting of the days of the month of Elul begins (unlike the first day of Rosh Chodesh—Shabbos—which is the 30th day of the month of Menachem Av), as this is also expressed in the fact that on the second day of Rosh Chodesh Elul, most of the matters (and customs) of the month of Elul begin (such as the blowing of the shofar and the like), whereas only isolated customs begin on the first day of Rosh Chodesh.

(ב) ולאידך גיסא: בכל יום – גם בימי החל צריכה להיות (מצד נשמתו של היהודי) עבודה מלמעלה למטה, בדגמת העבודה דשבת, על-דרך דרשת (בית) שמאי על "זכור את יום השבת לקדשו", שתהא זוכרו מאחד בשבת, שאם נודמן לך חלק יפה תהא מתקנו לשבת

כהנהגת שמאי הנזן שכל ימיו הנה אוכל לכבוד שבת: כיצד – מצא בהמה נאה לזקחה ואמר זה לשבת, מצא אחרת נאה הימנה לזקחה ומניחה לשבת כו' דהינו, שגם בכל יום מימי החל הרגיש אצלו והוא עשה (מעיו) שלמות העבודה דשבת

מה-שאין-כן הלל – מדה אחרת היתה בו, שהיה אומר "ברוך ה' יום יום יעמס לנו צרכינו", סדר העבודה מלמטה למעלה

ובכללות בני ישראל – שני ענינים אלו הם החלוק בין יששכר וזבולון: יששכר קאי על מארי תורה – שעקר עבודתם הוא למיד התורה, בחינת שבת – עבודה מלמעלה למטה; וזבולון קאי על בעלי העסק, שעקר עבודתם הוא במעשה המצוות, המלכשות בדברים גשמיים ודרכי הטבע (שהוא על-ידי משא ומתן) – עבדין דחל, שהוא בסדר דמלמטה למעלה ('יום ראשון, יום שני וכו')

מבין שני הימים דראש חודש אלול (בשנה זו – שבת ויום ראשון) היום העיקרי הוא – היום השני דראש חודש (יום ראשון), שבו מתחיל המנין דימי חודש אלול (מה-שאין-כן ביום א' דראש חודש – שבת – הוא יום השלישי דחודש מנחם-אב), כפי שנה מתבטא גם כן שבימים ב' דראש חודש אלול מתחילים רב הענינים (והמנהגים) דחודש אלול (פתקיעת שופר וכיוצא בזה), ורק ענינים בודדים מתחילים ביום א' דראש חודש

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And we may say the reason for this in connection with the calendar structure of this year: just as in general the concept of “Ani L’dodi V’dodi Li”—“I am to my Beloved and my Beloved is to me”—begins with and is primarily “Ani L’dodi,” the work from below, and afterwards comes the drawing down from above (as mentioned earlier in section 2)—so too in the service of man itself: the foundation and primary aspect is “Ani L’dodi,” the service from below to above (from the body of the Jew, which is from the dust), and only afterwards (and additionally) comes “V’dodi Li,” the service from above to below (from his soul).

And even more so: the perfection of the power to accomplish the “V’dodi Li” service (revelation of the soul) comes specifically through the “Ani L’dodi” service, as will be explained further. And similarly in the counting of time: the main counting of days is from Sunday; it is only in addition that there is the matter of Shabbos preceding creation.

And accordingly, the second day of Rosh Chodesh—the primary of the two Rosh Chodesh Elul days—falls on Sunday, since it is the beginning and main reckoning of the month of Elul—the service of “Ani L’dodi,” from below to above (the quality of Sunday). However, since this is a comprehensive reckoning that includes all aspects of service, it also contains within it the “V’dodi Li” service—as alluded to in the first day of Rosh Chodesh Elul, on Shabbos Kodesh (whose nature is service from above to below).

ויש לומר הטעם לזה בקשר עם קביעות שנה זו: כשם שבכללות הענין דאני לדודי ודודי לי" ההתחלה והעקר הוא אני לדודי, עבודת המטה, ואחר-כך באה ההמשכה מלמעלה (כנזכר לעיל סעיף-ב) – כמו-כן היא בעבודת האדם עצמה, שהעקר והסוד הוא אני לדודי" העבודה מלמטה למעלה (מצד גופו של היהודי שהוא מן העפר), ואחר-כך – (ובהוספה על זה) – בא ודודי לי", העבודה מלמעלה למטה (מצד נשמתו).

ויתרה מזו: שלמות הכח שיוכל לפעל את העבודה ודודי לי" (גלוי הנשמה) באה דוקא על-ידי האני לדודי", כדלקמן. ועל-דרך-זה במנין הזמנים: עקר מנין הימים הוא מיום ראשון; אלא שבהוספה על זה נשנו הענין דשבת קדם הבריאה

ובהתאם לזה חל יום ב' דראש חודש - העקר דשני מראש חודש אלול – ביום ראשון בפשוט, כיון שיהי התחלת ועקר החשבון דחודש אלול – העבודה דאני לדודי" מלמטה למעלה (ענינו של יום ראשון). אלא מכיון שזהו חשבון הכולל את כל עניני העבודה -ישנה בו גם העבודה דודודי לי" – כמרמז ביום הראשון דראש חודש אלול, ביום השבת קדש (שענינו – עבודה מלמעלה למטה

(ז)

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And the explanation of this: The usual and fixed order in the Divine service of man is the service of “Ani LeDodi” (from below to above), for the Holy One, blessed be He, desired to have for Himself a dwelling in the lowest realms. Therefore, the service must be according to the parameters of the lower realms, and the manner in which the Holy One, blessed be He, established the world (the lower realms) in a natural way is that one must proceed in an order from below to above, from the easy to the difficult (as in Torah learning: five years old for Scripture, ten for Mishnah, etc.). And based on this, it is found that even though the service of making a dwelling in the lower realms is completed both through the service from below to above and through the service from above to below, the emphasis is greater on the service from below to above (according to the parameters of the lower realms).

And although a Jew has a soul that is from the higher realms, “a literal part of G-d above” (and from this he has the power to serve from above to below, as mentioned earlier), nevertheless, the Holy One, blessed be He, lowered this soul down into a physical body, which is from the lower realms (“dust from the earth”), in this lowest world from which there is none lower, because in this lies the ultimate intention of all matters: that a Jew, a soul in a body, should make a dwelling for Him, blessed be He, in the lower realms.

And therefore, the primary and fixed service of a Jew is — with his soul as it is clothed in a body, service in a natural way that is limited according to the bounds of the physical body and the nature of the world — service from below to above, “Ani LeDodi.” And even the service of “VeDodi Li” (drawing down from above to below), the revelation of the soul, must be such that it is not separate from the below, but rather drawn down from above to below, “VeDodi Li,” within the reality of the person (the body).

והבאור בזה: הסדר הרגיל והקבוע בעבודת האדם הוא העבודה דאני לדודי" (מלמטה למעלה), -היות שנתאנה הקדוש-ברוך הוא להיות לו יתברך דירה בתחתונים, צריכה העבודה להיות על-פי גדר התחתונים, והאפן בו קבע הקדוש-ברוך-הוא את העולם (תחתונים) בגדר הטבע הוא, שצריכים ללכת בסדר דמלמטה למעלה, מן הקל אל הפך (ובלמוד התורה בן חמש למקרא, בן עשר למשנה וכו'), וכיוצא-בזה). ועל-פי-זה נמצא שאף-על-פי שהעבודה דעשית דירה בתחתונים נשלמת הן על-ידי העבודה מלמטה למעלה והן על-ידי העבודה מלמעלה למטה - הרי זה בהדגשה יתרה בהעבודה מלמטה (למעלה) (לפי גדר התחתונים).

והגם שליהודי יש נשמה שהיא מן העליונים, חלק אלוקה ממעל ממש" (שמצד זה יש לו את הכח לעבודה מלמעלה למטה, בפנפך לעיל) - אבל הקדוש-ברוך-הוא הוריד נשמה זו למטה בגוף הגשמי, שהוא מן התחתונים" (עפר מן האדמה), בעולם-הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו, כיון שפנה היא תכלית הפונה דכל הענינים - שיהודי, נשמה בגוף, יעשה דירה לו יתברך בתחתונים.

ולכן עבודתו העקרית והקבועה של יהודי היא - עם נשמתו כפי שהיא מלבשת בגוף, עבודה בגדר הטבע המגבלת על-פי גדר הגוף הגשמי וטבע העולם - עבודה מלמטה למעלה, אני לדודי". וגם העבודה דודודי לי" (המשכה מלמעלה למטה), דגלוי הנשמה, צריכה להיות לא מבדלת מהמטה, אלא בגדר המשכה (מלמעלה למטה, ודודי לי", במציאות האדם) (הגוף

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And based on this, one can say the reason why the primary reckoning of time for the Jewish people begins from the first day of the week—even though, seemingly, since the creation of man was on the sixth day, and every person is equated to the first man (which is why Adam was created as an individual), at which point it says, “And G-d formed man from the dust of the earth,” and then “He breathed into his nostrils a soul of life,” a veritable portion of G-d from Above—therefore, the count of time by man should have begun from the sixth day (that is, the sixth day should have been the “first day,” since “this day is the beginning of Your works”)?!

Rather, since the purpose is to make a dwelling for G-d in the lowest realms, in that which is the lowest of the low, therefore the divine service must begin not from the completion of the work (i.e., the sixth day), after the entirety of creation is complete—“And G-d saw all that He had made, and behold, it was very good,” and everything was complete so that man could enter the banquet immediately—but from the very lowest point, from the lightest to the heaviest, from below to above.

On the contrary: specifically in the lowest realms is the dwelling made for Him, for His Essence. Similar to the idea in creation itself—that the power of the True Existence is revealed specifically in the created “yes,” which exists solely by His power and ability, creating something from nothing.

And likewise, regarding the soul and the body—the complete revelation of the soul, which is a literal portion of G-d from Above (“He breathed into his nostrils a soul of life”), that gives the Jew the power to serve with absolute perfection (in the manner of “My Beloved is mine,” from above to below)—this is specifically revealed when the soul is enclothed in a body below, in the tangible world, and through service from below to above, “I am my Beloved’s,” according to the body’s parameters.

ועל-פי-זה יש לומר הטעם לכך שעקר מנין הזמן דבני-ישראל הוא - מיום ראשון בששבו, דלכאורה: כיון שפריצת האדם היתה ביום הששי - והרי משוים כל אדם לאדם הראשון (שלפיקד נברא אדם יחיד) - שאז אמנם היה "ויצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה", אבל באפן ד"ויפח באפיו נשמת חיים", חלק אלוהה ממעל ממש" הרי מנין הזמן על-ידי האדם היה צריך להתחיל מיום הששי (דהינו, שיום הששי "זה היום תחלת מעשיך" - היה צריך להיות יום הראשון)?!

אלא היות שהכונה היא לעשות דירה בתחתונים, בתחתון שאין תחתון למטה ממנו, לכן צריכה העבודה להתחיל (לא בשלמות העבודה (יום הששי), לאחרי שלמות כל הבריאה, "וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד", וישנו הכל בשלמות כדי שיקנס (האדם) לסעודה מיד", אלא) מהתחתון ביותר, מן הקל אל הכבד, מלמטה למעלה.

ואדרבה: דוקא בתחתונים נעשית הדירה לו יתברך, לו לעצמותו. על-דרך כפי שהוא בנוגע להתהוות הבריאה, שפח העצמות דהיינו האמתי מתגלה דוקא ביש הנברא, שהוא לבדו כחזו ויכלתו לבלא יש מאין "כו".

ועל-דרך-זה יש לומר בנוגע להנשמה והגוף, ששלמות הגלוי דהחלק אלוהה ממעל ממש" ("ויפח באפיו נשמת חיים") - שזה נותן את הכח שיהודי יוכל לעשות עבודתו בתכלית השלמות (באפן ד"ודודי לי", מלמעלה למטה) - מתגלה דוקא בהנשמה כפי שהיא מלפשת בהגוף למטה (בעולם הממשות), ועל-ידי העבודה מלמטה למעלה ד"אני (לדודי" (לפי גדר הגוף).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Similarly, “everything was from the dust,” even the sun, moon, and stars—the host of heaven. And in the same way, concerning the body, which was made from dust, since in it (the created “yes”) is found the power of the True Existence—therefore, through it—through the soul being enclothed in the body—all matters are drawn down, even the loftiest matters in the heavens above (all of which come from His Essence).

And specifically through the work of elevating the lowest and most physical—the body—is the perfection of ascent accomplished even for the loftiest of matters—the literal portion of G-d from above. As is known in the analogy of balancing a scale: the elevation of the highest side is accomplished precisely by lifting the lowest weight.

(ח)

Based on the above, we understand that the content of the accounting and divine service of the month of Elul—as expressed in the acronym “Ani L’dodi V’dodi Li”—is composed of three components: (a) the service of “Ani L’dodi,” (b) the resulting “V’dodi Li,” and (c) the union of both elements, expressed together in one phrase and one month—Elul.

“Ani L’dodi” refers to man’s divine service of refining the lower (his body) from below to above, progressing from lighter to heavier tasks. Although this only draws forth “Dodi” (G-d’s response) in a limited way, according to the arousal from below and the limitations of the lower world—nonetheless, this has the advantage of being initiated by the person himself and penetrating his inner being.

“V’dodi Li” is elicited through a similar effort by the Jew, but in the mode of drawing down from above to below—through the revelation of his soul (which is literally a part of G-d). While this light does not penetrate the lower as deeply (as in the service from below to above), it brings a higher revelation of Divinity than the revelation of “Dodi” that results from “Ani.”

ועל-דרך הפל היה מן העפר", גם גלגל החמה, לבנה וכוכבים - צבא השמים". ועל-דרך-זה יש-לומר בנוגע להגוף שנעשה מן העפר, כיון שבו (ביש הנברא) נמצא כח העצמות יש האמתית, לכן על ידו - על ידי התלבשות הנשמה בגוף - נמשכים כל הענינים, גם הענינים הנעלים בשמים ממעל (שבאים בלם מעצמותו יתברך).

ודוקא על-ידי העבודה והעלאת התחתון והמטה ביותר (הגוף), נפעלת שלימות העליה גם דהעליון ביותר, החלק אלוהי ממעל ממש". וכידוע המשל לזה' (מושקל בפלס הרים) שעלית הענינים הכי נעלים נפעלת דוקא על-ידי העלאת התחתון ביותר.

על-פי הנזכר-לעיל מוכן שתכונה-שבון והעבודה החדש אלול - כפי שמתבטא בראשי-תבות שלו אני לדודי ודודי לי" - מרכב משלשה ענינים: העבודה של (א) אני לדודי, (ב) ודודי לי, ו(ג) חבור שניהם יחד, בתבה אחת ובחדש אחד - אלול.

אני לדודי" הוא עבודת האדם בברור התחתון (הגוף) מלמטה למעלה, מן הקל אל הכבד. שהגם שנה מביא את האדם להגלוי דודי" רק כפי שהוא מגביל על-פי האתערוותא דלתתא וגדרי המטה (דהאני", שלמטה מאנכי"), אבל יש בכך המעלה שנה בא על-ידי עבודת עצמו וחדר בו בפנימיות.

ודודי לי" נפעל על-ידי עבודת הנהיגי מעין זה, בדרך המשכה מלמעלה למטה - על-ידי גלוי הנשמה שלו (שהיא חלק אלוהי ממעל ממש"). שנה אמןם אינו חודר כל-כך בהתחתון (כהעבודה מלמטה למעלה), כיון שנה בא על-ידי גלוי דלמעלה, אבל זה מגיע בדרך נעלית יותר בגלוי אלקות (ודודי") מהגלוי ("דודי") שבאני (לדודי).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And the completeness of everything is when there is the fusion of both matters – “I am to my Beloved” and “my Beloved is to me” – together: that the level of G-dliness (“my Beloved”), which is above the “I” (the human existence below), is revealed within the innerness of the “I,” within the definitions of the lower being.

Until they become literally one thing, with no distinction between them – through the revelation of the Essence (which is above both lower and higher, and beyond both higher and lower) – which is revealed specifically within and through the “I” (yesh) below, as mentioned above, that the completeness of the revelation of “my Beloved is to me” (the revelation of the “chelek Eloka mima’al mamash”) up to the true yesh, His very Essence, is effected and revealed specifically through and within the “I (to my Beloved),”

(the avodah of the) created yesh, the yesh of the world of Asiyah, who from his own initiative (at the beginning of his service) proceeds through the stages of service from below to above – Asiyah, Yetzirah, Beriah, Atzilus – but afterward, through this very “I am to my Beloved” bringing after it the service of “my Beloved is to me” (from above to below – Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah),

the G-dliness that is above creation is revealed also in the “I,” until it becomes “my Beloved is to me,” wherever it is stated “to me” it never departs – that the “to me” of the “I” (the created yesh) becomes the true and eternal yesh (above the limitations of time and space of creation, which are inherently associated with change).

(ט)

From this, a fundamental point is understood that must be present in the personal accounting (cheshbon hanefesh) of the month of Elul: the precise accounting of one’s Divine service throughout the entire year must be in three areas:

ושלמות הכל היא באשר ישנו החבור דשני הענינים – אני לדודי ודודי לי – יחדו: שדרגת האלקות (דודי) שלמעלה מהאני (מציאיות האדם למטה), מתגלית בפנימיות בהאני, בגדרי התחתון

עד שהם נעשים דבר אחד ממש, בלי חלוק ביניהם – על-ידי גלוי העצמות (שלמעלה מתחתון ועליון, ומעליון ותחתון) – שמתגלה דוקא בתוך ועל-ידי האני (יש) דלמטה כמדבר לעיל, ששלמות הגלוי דודודי לי (הגלוי דהחלק אלוהי ממעל ממש), עד היש האמתי, עצמותו ותברך, נפעלת ומתגלה דוקא (על-ידי ובהאני לדודי

העבודה דה) יש הנברא, יש דעולם העשיה, שמעדי-עצמו (בתחלת העבודה) הולך הוא בסדר העבודה דלמטה למעלה עשיה, יצירה, בריאה אצילות), אבל אחר-כך – על-ידי-זה שהאני לדודי מביא לאחריו את העבודה דודודי לי (למעלה), (למטה – אצילות, בריאה, יצירה, עשיה

מתגלה אלקות שלמעלה מהבריאה גם בהאני, עד שנעשה דודודי לי, כל מקום שנאמר לי אינו זו לעולם, שפלי דהאני (היש הנברא) נעשה יש האמתי והנצחי (למעלה מגדרי הזמן והמקום דהבריאה, שהם מעדי-עצמם קשורים עם שנויים

מזה מובנת נקדה עקרית שצריכה להיות בהשבון הנפש דחדש אלול: השבון צדק דהעבודה במשך כל ימי השנה צריך להיות בשלשה ענינים

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

(a) How the Jew performed the service of “I am to my Beloved,” the path of ascent from below to above—how much of his own strength and effort he invested in this service. And in general, the accounting pertains to his work in refining the body and his portion in the world.

(b) Additionally, a Jew should not suffice with accounting only in relation to his service from lower to higher, but must also make an accounting of how he fulfilled the service of “My Beloved is to me,” the path of descent from above to below—a perfect service (of Shabbos), which every single Jew can and must demand of himself, by virtue of the fact that he possesses a soul (which the Holy One, blessed be He, the living and eternal King, gave and gives him every morning).

(c) In addition, he must ensure the combination of both aspects together: even when he has reached perfection in his service, this must still be connected with “to me”—with the person (the “I”) as he exists as a soul in a body below. On the contrary, it is specifically through “I am to my Beloved” that the revelation of “My Beloved is to me” is effected, as mentioned above.

And just as through this the Jew makes a just accounting regarding his own service (for “the small world is man”), so too he also makes an accounting concerning his portion in the world—until he is empowered to make the accounting of the entire world: “Let us bring to account the world's reckoning,” according to the ruling of the Rambam, that through a single mitzvah, a Jew has the power to tip himself and the entire world to the side of merit and bring salvation and deliverance to them.

(י)

(א) כיצד עבד יהודי את העבודה דאני לדודי" (בדרה) מלמטה למעלה, כמה כחות ויגיעת עצמו השקיע בעבודה זו, ובכללות -החשבון בנוגע להעבודה בברור הגוף וחקו בעולם

(ב) נוסף לזה – יהודי צריך לא להסתפק רק בחשבון הנפש בנוגע לעבודתו מן הקל אל הכבד, אלא צריך גם לעשות חשבון כיצד עבד את העבודה דודי לי" בדרה מלמטה למטה, עבודה משלמת (של שבת) שפלא-אחד ואחד מישאל יכל וצריך לדרש מעצמו מצד זה שיש לו נשמה (שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו, מלך חי ומקים, נתן לו ונותן לו בכל בקר

(ג) ונוסף לזה צריך להיות אצלו גם החבור דשני הענינים יחד: אפלו באשר הוא אוחד בשלמות העבודה, הרי-זה צריך להיות קשור עם (ודודי) לי", עם האדם (אני") כפי שהוא נמצא נשמה בגוף למטה ואדרבה: דוקא על- ידי האני לדודי" נפעל הגלוי דודודי לי", בנזכר לעיל

וכשם ועל-ידי זה שיהודי עושה את החשבון צדק בנוגע לעבודת עצמו (דהעולם קטן זה האדם) – עושה הוא גם את החשבון דדחלקו בעולם, עד – שיש בכחו לעשות את החשבון דכל העולם, בואו ונחשב חשבוננו של עולם", בפסק-דין הרמב"ם, שעל-ידי מצוה אחת יש בכחו של יהודי להקריע את עצמו ואת כל העולם כלו לכף זכות וגרם לו ולהם "תשועה והצלה"

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Based on this, we can also understand the connection with the Torah portion of Shabbos Mevorchim Elul—Parshas Eikev: In the word "Eikev" at the beginning of our portion, there are multiple interpretations, ranging across a wide spectrum. Rashi explains that “Eikev” refers to the “light mitzvos that a person tramples under his heels.” Other commentators explain that “Eikev” means “end” and “conclusion” (just as in Hebrew the beginning of something is called “Rosh” and the end is called “Eikev”—

because the language borrows from the human body: the “head” is the beginning and the “heel” is the end). As in the expression, “the reward comes at the end.” That is, the verse “It shall be Eikev Tishme’un” means the reward that is received at the end and conclusion of the service—the perfection of the service. This aligns with the plain interpretation of “Eikev” meaning “because.” “And it shall be because you will listen to these laws and observe and fulfill them...”—we will receive the reward: “Hashem your G-d will safeguard for you...”

Moreover, since both interpretations appear in the same verse—and more than that, in the same word—it is understood that there is a connection and relationship between them. We must understand: what is the connection between these two interpretations mentioned above? Seemingly, they are not merely different interpretations but completely opposite ones.

According to Rashi’s explanation, “Eikev” refers to the lowest level in service—even the beginning of service (“light mitzvos”), about which a person must be careful not to trample on them with his heels. Whereas according to the second interpretation, “Eikev” refers to the reward that comes for the conclusion and completion—the end of the service (“you will listen, guard, and do”—thought, speech, and action).

על-פי-זו תוכן גם השיכות עם הפרשה דשבת מברכים אלול, פרשת עקב: בתבת עקב בריש פרשתנו ישנם כמה פירושים. ביניהם – פירושים מן הקצה אל הקצה: רש"י מפרש שעקב פירושו מצוות קלות שאדם דש בעקביו. פשטני המקרא אחרים מפרשים שעקב פירושו אחרית וסוף [יקראו בלשון הקדש תחלת כל דבר בלשון ראש כו' וכן יקראו אחרית כל, כי ה'לשון יתפס דמיונו

ד, כי ה'לשון יתפס דמיונו באדם והראש תחלה והעקב בו אחרית וסוף], כמו לעולם עקב, שער באחרונה. דהינו, שוהיה עקב תשמעון פירושו השער שמתקבלים באחרית וסוף העבודה (שלמות העבודה). וזה מתאים עם הפירוש הפשוט, שעקב פירושו בעבור: והיה עקב – בעבור זה – שתשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם – נקבל את השכר: ושמר ה' אלקיך לך את גו

וכיון ששני הפירושים הם באותו פסוק, ויתרה מזו – באותה תבה, מובן שיש שיכות וקשר ביניהם. וצריך להבין: מהי השיכות בין שני הפירושים הנזכרים לעיל – לכאורה אין הם רק פירושים שונים, אלא פירושים ההפכיים לגמרי

על-פי פירוש רש"י מורה עקב על דרגה נמוכה: בעבודה, עד התחלת העבודה (מצוות קלות), על אדם שצריך זהירות שלא יהיה דש בעקביו על המצוות קלות. מה-שאין-פן על-פי הפירוש השני מורה עקב על (השכר שצבא על) גמר ושלמות (סוף ואחרית) העבודה (תשמעון ושמרתם ועשיתם, מחשבה ודבור וימנעו)?!

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

The question applies also to Rashi's own commentary: earlier in the Torah it already states, "Because (eikev) Avraham obeyed My voice," and there Rashi gives no interpretation, because the simple meaning of the word "eikev" is obvious—it means "because" or "due to" (i.e., because Avraham listened to My voice, he receives the reward).

What forces Rashi in our Parshah to depart from the simple meaning of the word "eikev" and interpret it instead to mean "light commandments that a person tramples under his heel"?

One can say that the explanation lies in the aforementioned concept: the revelation that comes at the end and culmination of the service (the interpretation of "eikev" as end and completion), represented by "my Beloved is to me," is specifically brought about through beginning the service from the lowest level—through "light mitzvos," the interpretation of "I am to my Beloved."

In the same way it is with the month of Elul in general: although it is the final month of the year (after all the work done throughout the year), its beginning is with the letter Alef (as in the initial letter of the acronym Elul), since it is through the beginning of the service (when one is still holding by the Alef) that one arrives at the completion of the service.

(יא)

And from this comes an additional lesson in the introspective accounting of the month of Elul—especially in connection with the idea that the time itself signals the true and complete Redemption, as has been stated many times, and particularly in recent times: that since we await him every day that he should come, and based on all the signs—behold, here he (Mashiach) comes—

therefore, people are constantly occupied in thought and speech about the Redemption, and seek to connect all matters of this time with the Redemption. And the service of the Jewish people is to hasten the Redemption.

השאלה היא גם על פרוש רש"י עצמו: נאמר כבר קדם בתורה "עקב אשר שמע אברהם בקלי", ורש"י שם אינו מפרש כלום, כי זה פשוט מעצמו, הפרוש הפשוט ב"עקב" הוא – "בעבור" או "בגלל" ("בעבור זה שמע אברהם בקלי" מקבל הוא את השכר).

מה מקריח את רש"י בפרשתנו להוציא את תבת "עקב" מפרושה הפשוט ולפרש ש"עקב" כאן פרושו "מצוות קלות שאדם דש בעקביו".

ויש לומר הבאור בזה על-פי הנזכר-לעיל: הגלוי דגמר ושלמות העבודה ("עקב" בפרושו סוף ואחרית), "ודודי לי", נפעל דוקא על-ידי התחלת העבודה בהתחלת ביותר ("מצוות קלות"), "אני לדודי".

על-דרך כפי שהוא בנוגע לכללות החדש אלול – שהגם שהוא החדש האחרון בשנה (לאחרי כל העבודה במשך השנה), הרי התחלתו היא באות "א"ף" (ראשי-תבות אלול), כיון שעל-ידי התחלת העבודה (פשוטותם צדו בהא"ף) מגיעים לשלמות העבודה.

ומזה נוסף למוד בחשבון הנפש דחדש אלול במיוחד בקשר עם ענין שהזמן גרמא הגאולה האמתית והשלמה, כמדבר כמה-פעמים ובפרט לאחרונה, שפיון שאחפה לו בכל יום שיבוא, ועל-פי כל הסימנים הרי הנה זה (משיח) בא

לכן צוסיקים כל הזמן במחשבה ודבור אודות הגאולה, ומחפשים לקשר את כל הענינים דזמן זה עם הגאולה, והעבודה דבני-ישראל היא למהר את הגאולה.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And in our context: in “eikev” (heel/end), there is also the interpretation that refers to “eikev” as a time—specifically, the generation of the footsteps of Mashiach, and particularly the “heels of the heels of Mashiach”—the very time we are currently in.

And just as there are two interpretations of the word “eikev” mentioned earlier, there are also two interpretations of “eikev” in the sense of ikvesa d’meshicha (the “footsteps of Mashiach”): (a) from the word for “heels,” the lowest level—just as the heel of the foot is the lowest part of the human body, so too the generation of ikvesa d’meshicha is the lowest of all generations, when the world is filled with doubled and redoubled darkness, as explained by our Sages of blessed memory (Sanhedrin 97a) through the undesirable signs of the darkness of ikvesa d’meshicha (“in the footsteps of Mashiach, brazenness will increase,” etc.).

(b) From the meaning of “end” and “conclusion,” referring to the end of exile and the final days—immediately, literally immediately, before the coming of Mashiach, since all deadlines have already passed, and we stand ready for Redemption.

And especially in our generation and in our time, as has been spoken many times, the honored holiness of my teacher and father-in-law, the Rebbe, testified and proclaimed that all matters have already been completed, including even the “polishing of the buttons.” And the only remaining thing is – that one final movement of the Holy One, Blessed be He, to take the Jewish people out of exile and bring them to the Holy Land... And therefore the Jewish people ask and cry out again and again – and now even more forcefully than before – “Until when?!”

And the connection between the two interpretations is: specifically because Ikvesa D’Meshicha is the lowest level, the aspect of “heels,” and we must ascend from this from below to above, therefore, the completeness of the coming of Moshiach is

ובענינו: ב"עקב" ישנו גם הפרוש, שקאי על "עקב" בזמן - דרא דעקבתא דמשיחא, ובפרט עקבתא דעקבתא דמשיחא - הזמן בו אנו נמצאים עכשו.

ועל-דרך שני הפרושים הנזכרים לעיל ב"עקב" ישנם גם שני פרושים ב"עקב" בפרושו "עקבתא דמשיחא": (א) מלשון עקבים, הדרגא הנמוכה ביותר. כשם שעקב הרגל הוא החלק הכי תחתון בגוף האדם, כך דרא דעקבתא דמשיחא הוא הדור הכי תחתון במשך כל הדורות, כאשר שורר בעולם חשך כפול ומכפל.

וכמבאר בתקמינו-ל"ה הסימנים הבלתי רצויים על החשך דעקבתא דמשיחא ("כבעקבות משיחא תצא חצפא"). (וסגא) וכיוצא-בזה.

(ב) מלשון סוף ואחרית, דקאי על סוף ואחרית הגלות והימים, תקף ומיד, מיד ממש לפני ביאת המשיח, כי כבר כלו כל הקצין ועומדים מוכנים לגאולה.

ובפרט בדורנו זה ובזמננו זה, כמדבר במה-פעמים, שפבוד קדשת מורי ורבי אדמו"ר העיד והודיע, שקבר סימו את כל הענינים, וסימו גם לצחצח הפתורים, והדבר היחידי שנשארה הוא - התנועה האחת של הקדוש-ברוך-הוא שיוציא את בני ישראל מהגלות ויביאם אל ארץ הקדש... ולכן מבקשים וצועקים בני-ישראל שוב ושוב – ועכשו עוד יותר...! "בתקף מפעם - עד מתי

והחבור דשני הפרושים הוא, שדוקא מצד זה שעקבתא דמשיחא הוא התחתון ביותר בבחינת עקבים וצריך לעלות מזה מלמטה למעלה, מתגלית השלמות דביאת המשיח בגאולה האמתית והשלמה ((מלמעלה למטה).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

revealed in the true and complete Redemption (from above to below).

Until the two matters become united together – that in the very lowest place of exile, Redemption is achieved – "גלה" [exile] with the addition of an Alef (representing G-d) becomes "גאולה" [Redemption] – in the Third Beis HaMikdash, which is also the triple Beis HaMikdash (like the "threefold cord"), which includes both the First Beis HaMikdash (which was from above to below) and the Second Beis HaMikdash (which was from below to above), and it will be an eternal House in the eternal Redemption after which there will be no exile, when the completeness of the revelation of His Essence will be in the lowest realms,

and the completeness of the connection of "I am to my Beloved and my Beloved is to me" – every place where it says "to me" (לי) – it is eternal.

And especially in our generation and in our time, as has been spoken many times, the honored holiness of my teacher and father-in-law, the Rebbe, testified and proclaimed that all matters have already been completed, including even the "polishing of the buttons." And the only remaining thing is – that one final movement of the Holy One, Blessed be He, to take the Jewish people out of exile and bring them to the Holy Land... And therefore the Jewish people ask and cry out again and again – and now even more forcefully than before – "Until when?!"

And the connection between the two interpretations is: specifically because Ikvesa D'Meshicha is the lowest level, the aspect of "heels," and we must ascend from this from below to above, therefore, the completeness of the coming of Moshiach is revealed in the true and complete Redemption (from above to below).

ועד שנעשה חבור שני הענינים יחד (שבתחתון ביותר של הגלות נעשית גאולה - גלה" בתוספת אל"ף) – בבית המקדש השלישי, שהוא גם-כן בית המקדש המשלש (על-דרך חוט המשלש), הפולל גם את בית ראשון (שהיה בבחינת מלמעלה למטה) ובית שני (בבחינת מלמטה למעלה), ובית נצחי, בגאולה הנצחית שאין אחריה גלות, כשהיה שלמות הגלוי דעצמותו יתברך בתחתונים,

ושלמות החבור דאני לדודי ודודי לי, כל מקום "שנאמר לי אינו זו לעולם".

ובפרט בדורנו זה ובזמננו זה, כמדבר פמה-פעמים, שפבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר העיד והודיע, שפבר סימי את כל הענינים, וסימי גם לצחצח הכפתורים, והדבר היחידי שנשאר הוא - התנועה האחת של הקדוש-ברוך הוא שיוציא את בני ישראל מהגלות ויביאם אל ארץ הקדש... ולכן מבקשים וצוהקים בני-ישראל שוב ושוב – ועכשו עוד יותר...?! "בתקף מפעם - עד מתי

והחבור דשני הפרושים הוא, שדוקא מצד זה שעקבתא דמשיחא הוא התחתון ביותר בבחינת עקבים וצריך לעלות מזה מלמטה למעלה, מתגלית השלמות דביאת המשיח בגאולה האמתית והשלמה (מלמעלה למטה).

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Until the two matters become united together – that in the very lowest place of exile, Redemption is achieved – "גלה" [exile] with the addition of an Alef (representing G-d) becomes "גאולה" [Redemption] – in the Third Beis HaMikdash, which is also the triple Beis HaMikdash (like the "threefold cord"), which includes both the First Beis HaMikdash (which was from above to below) and the Second Beis HaMikdash (which was from below to above), and it will be an eternal House in the eternal Redemption after which there will be no exile, when the completeness of the revelation of His Essence will be in the lowest realms,

and the completeness of the connection of "I am to my Beloved and my Beloved is to me" – every place where it says "to me" (לי) – it is eternal.

(יב)

And from this, there is also a lesson regarding the spiritual "accounting" of the month of Elul – which must especially relate to the condition of "Eikev," i.e., the footsteps of Mashiach:

A Jew has the power to arouse himself and arouse other Jews – and, most importantly, to arouse, as it were, G-d Himself: "Come and let us make a reckoning of the world!" According to all the reckonings (which G-d laid out in His Torah and the signs He shows in the world), the Holy One, blessed be He, should have already long ago brought the true and complete Redemption through our righteous Mashiach (as mentioned above) – and particularly in this year, which according to all calculations and signs is the year in which King Mashiach is revealed (as has been said numerous times in the past months).

And especially after the Three Weeks, when the Jewish people were occupied with studying the laws of the Holy Temple (the "Chosen House") – and the Holy One, blessed be He, says: "Through this, I consider it as if they are engaged in building the Temple." And especially since the Temple is already standing and built above, and it only needs to descend below.

ועד שנעשה חבור שני הענינים יחד (שבתחתון ביותר של הגלות נעשית גאולה - גלה" בתוספת אל"ף) – בבית המקדש השלישי, שהוא גם-כן בית המקדש המשלש (על-דרך חוט המשלש), הכולל גם את בית ראשון (שהיה בבחינת מלמעלה למטה) ובית שני (בבחינת מלמטה למעלה), ובית נצחי, בגאולה הנצחית שאין אחריה גלות, כשהיהגה שלמות הגלוי, דעצמותו יתברך בתחתונים

ושלמות החבור דאני לדודי ודודי לי", כל מקום שנקאמר לי אינו זו לעולם

ומזה ישנו גם למוד בנוגע לחשבון צדק דחדש אלול – שצריך להיות במיוחד בנוגע להמצב דדעקב", עקבתא דמשיחא

יש בכחו של יהודי לעורר את עצמו ולעורר יהודים אחרים, ובעקר לעורר בביכול את הקדוש-ברוך-הוא – שבואו ונחשב חשבוננו של עולם": לפי כל החשבונות (שהקדוש-ברוך-הוא הראה בתורתו ובהנטים שהוא עושה בפעולם) היה צריך הקדוש-ברוך-הוא כבר מזמן להביא את הגאולה האמתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו (כנזכר-לעיל), ובפרט בשנה זו, שלפי כל החשבונות והסימנים היא השנה שמלך המשיח נגלה בו"יין ((כמזכר כמה פעמים בתנאים האחרונים)), ובפרט בבואנו משלש השבועות", באשר בני-ישראל עסקו בלמוד הלכות בית המקדש (בית הבחירה), והקדוש-ברוך-הוא 112 אומר שעל-ידי-זה אני מעלה עליהם כאלו הם עוסקין בבנין הבית", ובפרט שהבית כבר עומד ובנוי למעלה, וצריך רק לרדת למטה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And we already find ourselves after the 15th of Av – from which point onward, “he who increases, will have increased,” and: “From the 15th of Av and on, whoever increases the nights over the days in Torah study adds life upon life.”

And we are already close to the end of the two Shabbasos after the 15th of Av – and by observing two Shabbasos properly, the Torah guarantees that we are immediately redeemed.

And in addition to this – it is Shabbos Mevarchim Elul, the month in which the Holy One, blessed be He, is found “like a king in the field,” and then anyone who wishes is permitted (and able) to approach Him, and He receives them all with a pleasant countenance and shows a smiling face to everyone.

And in addition to this – we find ourselves in the synagogue and in the study hall and in a place of good deeds, and together with the community of Israel, and with many, many groups (minyanim) of Jews –

A Jew (in this time and place) receives the greatest possible powers, and he also has the greatest merit and responsibility – to cry out and to plead before the Holy One, blessed be He: “Until when?!”

(יג)

Since we have already completed all matters of our actions and our divine service, and therefore we cry out and demand, “Until when?” (as mentioned above), the alarming question is immediately asked: since all matters have already been accomplished – how can it be that our righteous Moshiach has still not come? And perhaps one could say:

(יד)

ונמצאים כבר לאחר חמשה עשר באב, שמכאן ואילך מאן דמוסיף יוסיף, מחמשה עשר באב ואילך דמוסיף לילות על הַיָּמִים לעסק בתורה יוסיף חיים על חַיִּין" 114

ונמצאים כבר (קרוב לסיום) שתי שבתות אחרי ט"ו באב, שעל-ידי שמירת שתי שבתות כהלכתן מבטיחה התורה שמיד נגאליהם

ונוסף לזה הרי זו שבת מברכים חדש אלול, החדש שבו הקדוש-ברוך-הוא נמצא כמלך בשדה", ואזי רש"אין (ויכולים) כל מי שרוצה להקביל פניו, והוא מקבל את כלם בסדר פנים נפות ומראה פנים, "שוהקת לכלם",

ונוסף לזה - נמצאים אנו בבית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים, ובחד עם צבור משראלי, ושל - כמה וכמה צבורים (עשירות) משראלי

מקבל יהודי (במקום וזמן זה) את הכחות הגדולים ביותר ויש לו גם את הזכות והאחריות הגדולה ביותר לבקש ולצעק להקדוש-ברוך-הוא: עד מתי

כיון שפבר סימנו את כל הענינים דמעשינו ועבודתנו"י, ובמילא צועקים ותובעים עד מתי" (כמדבר לעיל) – נשאלת מיד השאלה המרעיש: כיון שפבר נפעלו כל הענינים – כיצד יתכן, שמשיח צדקנו עדין לא בא

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

It is known the letter of the Baal Shem Tov, in which he conveys the response of Moshiach to the question (posed by the Baal Shem Tov), "When will the Master come?" – "When your wellsprings will spread outward." That is, the coming of Moshiach depends on the spreading outward of the wellsprings – that your wellsprings, the teachings of Chassidus, be disseminated and reach even the "outside" – the most external and distant facets of creation.

And since after the multitude of efforts by our Rebbes, our leaders, until now – in spreading the wellsprings outward, and in the greatest measure, until even in all corners of Israel (as will be explained below) – Moshiach has still not come – it can be suggested perhaps that there still exists a type of Jew to whom the wellsprings have not yet reached, as will be explained.

Indeed, there is no need to elaborate on how much our Rebbes, our leaders, have accomplished throughout the generations in spreading the wellsprings outward – for everyone can see this – Beginning with the revelation of the teachings of Chassidus by the Baal Shem Tov, and afterward – the additions made from generation to generation by our Rebbes, our leaders, until our present generation, in which the work of spreading the wellsprings outward expanded through my teacher and father-in-law, the Rebbe, leader of our generation (especially after his arrival in the lower half of the globe) – in a manner even more exalted than before.

In addition to all the explanations and clarifications and so forth in the inner dimension of Torah that have been added in our generation (founded upon the principles of the inner Torah that were given previously), the spreading of the wellsprings outward has been carried out in a manner that encompasses and penetrates the broadest circles of Judaism in every location—Jews from all walks of life; a dissemination reaching the ends of the earth, including and especially through the translation of Chassidic concepts into the languages of the

ואולי יש לומר: ידועה אגרת הבעל-שם-טוב בה הוא מוסר את המענה של מלך המשיח על השאלה (דהבעל-שם-טוב) אימתי אתי מר [=מתי יבא אדוני] – "לכשיפוצו מעינותיך חוצה". דהינו, שביאת המשיח תלויה בהפצת המענות חוצה, שמעינותיך תורת החסידות יופצו ונגיעו עד בחוצה – בפריטים וקעננים הכי חיצוניים ורחוקים דהבריאה.

וכיון שלאחר רבוי הפעלות דרבותינו נשיאינו עד עתה בהפצת המענות חוצה, וברבוי הכי גדול, עד בכל חוגי ישראל (כדלקמן) משיח עדיו לא בא –מסתבר אולי לומר, שישנו סוג יהודים שאליהם הפצת המענות עדיו לא הגיעה, כדלקמן.

הרי לא צריכים להאריך עד כמה פעלו רבותינו נשיאינו במשך הדורות בהפצת המענות חוצה – כיון, שכל אחד וכל לראות זאת

החל מגלוי תורת החסידות על-ידי הבעל-שם-טוב, ואחר-כך – ההוספה שנתוספה בזה מדור לדור על-ידי רבותינו נשיאינו, עד לדורנו זה, שישבו העבודה דהפצת המענות חוצה נתרקה על-ידי כבוד-קדשת מורי ורבי נתרקה –אדמו"ר נשיא דורנו (ובפרט אחרי בואו לחצי כדור התחתון) – באופן נעלה יותר לגבי כפי שהיה לפני-זה

נוסף על כל הבאורים וההסברים וכו' בפנימיות התורה שנתוספו בדורנו זה (מיסד על הכללים דפנימיות התורה שנתנו לפני זה), נעשתה הפצת המענות חוצה באופן שמקיפה וחדרת את חוגי היהדות הרחבים ביותר בכל מקום, יהודים מכל סוגי שכבות החיים; והפצה בכל קצני תבל. כולל ובמיוחד על-ידי התרגום של ענינים בחסידות ללשונות דדאמות העולם, המאפשר את הגישה אליהם לכל אחד

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משפחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

nations of the world, which allows access to them for everyone—

—and through all of this, the wellsprings of Chassidus have reached every type (at least to some degree) of Jew in the “outside,” even to such an “outside” that nothing is beyond it, in such a way that every single Jew, in whatever place and level he is found—so long as he is not actively resisting—has (at least) the power and capacity (even if at present he has no visible connection to it) to belong and be connected to the wellsprings of Chassidus in his life.

And since, after all of this—after the abundant efforts to spread the wellsprings outward until now, and in the greatest abundance—Mashiach has still not come, it is perhaps possible to say (seemingly), that there remains a type and domain in the “outside” to which the “wellsprings” have not yet reached until now. And perhaps this is the final barrier preventing the arrival of our Master (whose coming is the outcome of the spreading of the wellsprings outward).

(טו)

And it occurred to me a logical thought—that there exists a category, a complete realm and script—into which the wellsprings of the Torah of Chassidus have still not reached (according to the information that has reached us):

For people—may it not happen—who are unable to see, Heaven protect us (being blind), a special script was invented, called in the language of the country “Braille,” in which the letters of the script are raised, so that even a blind person, Heaven protect us, can touch and feel the letters with his fingers, and thereby know what is written there.

And it is self-understood that this is a state and condition of complete “outside,” and even more so—an “outside” from which nothing is more outside, as is clear from the very fact that after all the efforts and activities in spreading the wellsprings outward, through which they have reached everywhere (as

ועל-ידי כל זה הגיעו מעינות תורת החסידות לכל סוג (על-כל-פנים) מבני-ישראל בחוץ, עד גם בחוץ "שאינו חוץ הימנו, באופן שלכל-אחד ואחד מן-ישראל באיזה מקום ודרך שהוא רק לא יהיה – יש (על-כל-פנים) את הפח והיכלת (אפילו אם לעת-עתה עדין אין לו כל שיכות גלויה לזה) להשתתף ולהתקשר למעינות החסידות בחייו

וכיון שלא-תרי כל זה, כל רבוי הפעלות בהפצת המעינות חוצה עד עתה, וברבוי הכי גדול, משיח עדין לא בא – אולי יש מקום לומר (לכאורה), ששעדין נותר סוג ותחום מסים בחוץ "שאליו המעינות עדין לא הגיעו עד עתה. ואולי זוהי המניעה האחרונה (לאיתי ממר" (שכא בתוצאה מהפצת המעינות חוצה

ועלתה בדעתי סברא – שישנו סוג -שלם ואותיות הקרב – שאליו עדין לא הגיעו מעינות תורת (החסידות) (על-פי הדיעות שהגיעו לכאן

עבור אנשים – לא-עלינו -- שאין באפשרותם לראות רחמנא-ליצלן (בהיותם סגי-נהור), המציאו כתב מיוחד, שנקרא (בלשון המדינה) ברייל, שבו אותיות הקרב הן בולטות, כך שגם אדם שהוא סתי נהור רחמנא ליצלן, יכל למשש ולהרגיש באצבעותיו את האותיות, ועל-ידי-זה לדעת מה כתוב שם

ומובן מאליו, שזהו מעמד ומצב גמור דחוץ, ויתרה מזה – חוץ שאין חוץ הימנו, כמובן מזה גופא שלאחר כל ההשתדליות והפעלות בהפצת המעינות חוצה, שעל ידן הגיעו לכל מקום (פנפרי-לעיל סעיר-יד), לא הגיעו (עד עתה) למקום זה

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תנש"א

mentioned above in section 14), they have not (until now) reached this place.

(טז)

And now a new development has emerged: in recent days, the Tanya was printed in Braille—and through this, a new innovation has occurred in the spreading of the wellsprings, for it has now reached an entirely new category of “outside” (for the blind)!

And although this Tanya has not yet reached all Jews to whom it is relevant—nonetheless, the very fact that such a Tanya in Braille now exists in the world, this itself brings the wellspring of Chassidus even to this new “outside” category; and it provides the possibility that the wellsprings of Chassidus may now be accessible also to those Jews who, Heaven forbid, are in this condition—so that in their lives, too, they will have a connection to the teachings of Chassidus.

Especially so, since this very Tanya has already reached this house—this synagogue, house of study, and house of good deeds, which was found within the four cubits of the holy presence of my teacher and father-in-law, the Rebbe, leader of our generation, during the last ten years of his presence in this world (whose holiness never departed from this place)—the very source for the spreading of the wellsprings outward to all ends of the earth. And we have merited to continue his work in this synagogue, house of study, and house of good deeds (also by arranging Chassidic farbrengens and similar activities in this place), including and especially the work of spreading the wellsprings outward—with an increase, in the spirit of rising in holiness.

ועכשיו נתוסף החדוש, שבימים האחרונים הדפס ספר התניא בבריל – ועל-ידי-זה נפעל חדוש בהפצת המעניות, שזה הגיע גם לסוג חדש דחוצה (עבור סגני-נהור)

והגם שתניא זה לא הגיע לעת-עתה לכל בני-ישראל השכינים לזה – אבל עצם הענין שקיימת בעולם מציאות של תניא בבריל זה גופא מביא את המעין דחסידות גם לסוג זה דחוצה; ונותן את האפשרות שאל מעינות החסידות תהיה גישה גם לאותם יהודים הנמצאים רחמנא-ליצלן במעמד ומצב זה, שבחיייהם תהיה להם שיכות לתורת החסידות

ובפרט - שתניא זה כבר הגיע גם לבית זה, בית הכנסת, בית המדרש, ובית מעשים טובים שנמצא בד' אמות דכבוד-קדושת מורי ורבי אדמו"ר נשיא דורנו בעשר שנים האחרונות שלו בעלמא דין (דקדושה לא זזה ממקומה) – המקור להפצת המעניות חוצה בכל קצוי תבל. וזכינו להמשיך את עבודתו בבית-הכנסת ובית-המדרש ובית מעשים טובים זה (גם על-ידי עריכת התועדויות חסידיות וכיוצא-בזה במקום), כולל ובמיוחד העבודה דהפצת המעניות חוצה, ובהוספה -באופן דמעלין בקדש

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תשנ"א

And we may add, since the Tanya is the Written Torah of Chassidus, it is understood that in the Tanya are included all the themes of the wellsprings of the Baal Shem Tov, i.e., the teachings of Chassidus—just as in the Written Torah is contained all the Oral Torah: “There is nothing not alluded to in the Torah.” And particularly, it may be said that within the Tanya there is also included the Oral Torah of Chassidus (the Oral Torah within the Written Torah itself)—the fifth part, the Kuntres Acharon, analogous to Sefer Devarim (the fifth book), Mishneh Torah—which is the source for the Oral Torah.

ויש להוסיף, שבינו שספר התניא הוא תורה שבכתב דחסידות, הרי מוכן שבתניא כלולים כל הענינים דמענינות הבעל-שם-טוב דתורת החסידות [כפי שבתורה שבכתב כלולה כל התורה שבעל-פה, ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא]; ובפרט שיש לומר, שבתניא ישנה גם תורה שבעל-פה דחסידות (תורה שבעל-פה בתורה שבכתב גופא) – חלק החמישי, קנטרס אחרון, על-דרך ספר דברים (ספר החמישי), משנה תורה – שנקרא (והוא המקור לתורה שבעל-פה

(יז)

The central point in all of the above is the true and complete redemption through our righteous Moshiach in literal actuality.

Therefore—whether or not the aforementioned has a direct connection to this—the fact is that now (after this aspect of spreading the wellsprings outward has already been achieved), it is clear that the true and complete redemption through our righteous Moshiach must come immediately, literally now!

And then there will be also the completion of healing for all Jews—including those whom, as our Sages say, in the future the blind will be healed, as it is written: “Then the eyes of the blind shall be opened.”

And more than this: when G-d comes to heal the world, He heals first the blind—in such a way that they become “great seers” in a positive sense, with an abundance of light literally (in a way that does not diminish G-d forbid from their physical vision), and therefore they are able to read and learn Torah also in regular written script—like everyone else.

הנקודה העקרית בכל האמור לעיל - הרי היא הגאולה האמתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו בפעל ממשי במילא – בין אם להאמור לעיל ישנה שיכות לזה, בין אם לאו הרי עכשו (לאחרי שכבר פעלו גם ענין זה בהפצת המענינות חוצה) דבר ברור הוא, שתכף ומיד ממשי צריכה כבר לבוא הגאולה האמתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו

ואז תהיה גם שלמות הרפואה דכל בני ישראל, גם דיהודים אלו - כמאמר רבובתינו - ו"ל לעתיד לבוא". העורים מתרפאים שנאמר אז תפקחנה עיני עורים

ויתרה מזה – כשיבוא (הקדוש-ברוך הוא) לרפאות העולם אינו מרפא תחלה אלא העורים, באפן שהם נעשים סגיי-נהור" למעליותא, יש להם רבוי אור בפשטות (באפן שאין זה ממעט חס ושלום מכח הראיה הגשמי), ובמילא יש באפשרותם לקרוא וללמוד תורה גם מאותיות הכתב הרגילות – כאחד העם

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

And furthermore, in that time of redemption, they won't even need written letters, for all Jews will hear Torah directly from the Essence and Being—as it is written: “A new Torah will emerge from Me,” through the true faithful student—our righteous Moshiach—who will teach all the people this “new Torah” from the Essence and Being with added explanation and clarity, and the learning will be through vision specifically, so they will not need written letters.

And this is clearly understood from the verse: “And no longer shall a man teach his friend ... for they shall all know Me, from the smallest to the greatest.”

May it be His will, that immediately after this very moment—which will be the moment before the Redemption—through the study of the Tanya mentioned above by those in need of it now, may G-d heal them from this immediately, so that they will become “great seers” in a positive sense, as explained above, and read and learn Torah until the ultimate perfection of Torah learning in the true and complete Redemption—“A new Torah will emerge from Me,” as mentioned above.

And again—and this is the main point—the true and complete redemption through our righteous Moshiach immediately, literally now.

[NOTE Summary

The Rebbe begins by analyzing a passage in the Yalkut Shimoni on Parshas Chukas that connects the verse “Then will Israel sing this song” with the future Geulah. This verse introduces a unique transition: the word “אז” (“Then”) signals a temporal transformation tied to the end of exile. Chazal explain that this song will be sung “when the well rises for them”—referring not to a past miracle, but to the future redemption. The Rebbe emphasizes that such wording aligns not with the time of Moshe Rabbeinu but with the Messianic era, when Torah and truth will well up from even the darkest places.

He then highlights that this prophecy is not theoretical—it reflects what has already begun in our time. The Rebbe points to the dissemination of Chassidus to even the most distant places, and particularly focuses on the

וְלִהְיוּ עֵיר, שְׂאֵז (בְּזֶמֶן הַגְּאֻלָּה) לֹא יִזְדַּקְקוּ גַם לְאוֹתִיּוֹת הַכֶּתֶב – כִּי־נֶחָל שְׂכָל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ תּוֹרָה מֵעֲצָמוֹת וּמֵהוֹת, כְּמוֹ־שֶׁכָּתוּב תּוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֵתִי תֵצֵא", עַל־יְדֵי הַתַּלְמִיד וְחֵיק" הָאֲמֵתִי – מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ, שִׁילְמֵד כָּל הָעָם " אֵת הַתּוֹרָה חֲדָשָׁה" מֵעֲצָמוֹת וּמֵהוֹת בְּתוֹסֶפֶת בְּאוֹר וְהַסְפָּרָה וְכו', וְלִמּוּד בְּבַחֲיִנַת רְאִיָּה דְיוֹקָא, בְּאִפְסָן שְׂלֹא יִזְדַּקְקוּ לְאוֹתִיּוֹת הַכֶּתֶב

וְכַמּוּבֵן בְּפִשְׁטוֹת מִמָּה שֶׁכָּתוּב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד אִישׁ אֵת "רִיעָהוּ כִּי כוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלֵם

וְיֵהִי רִצּוֹן, שֶׁתִּכָּף וּמִיָּד לְאַחֲרֵי רִגְעַ זֶה - שִׁיְהִיָּה הַרְגָע קֹדֶם הַגְּאֻלָּה - עַל־יְדֵי הַלְמוּד בְּסִפְרֵי הַתִּנְיָא הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל עַל־יְדֵי הַזְקוּקִים לְזֶה עֲתָה – יִרְפָּא אוֹתָם הַקְדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא מִזֶּה תִּכְרֹם־וּמִיָּד, שִׁיְהִי מִיָּד סִגְיָה־וֹר" לְמַעֲלִיּוֹתָא בְּנִזְכָּר לְעֵיל, וְיִקְרָאוּ וְיִלְמְדוּ תּוֹרָה, עַד לְתַקְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה בְּגֻלָּה הָאֲמֵתִית וְהַשְּׁלֵמָה, תּוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֵתִי תֵצֵא", בְּנִזְכָּר לְעֵיל

וְעוֹד וְהוּא הָעֵקֶר -גֻּלָּה הָאֲמֵתִית וְהַשְּׁלֵמָה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צִדְקָנוּ תִּכָּף וּמִיָּד מִמֶּשׁ

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Braille printing of Tanya. This, he asserts, is a clear sign that the "wellsprings" of Chassidus have reached a new category of *chutzah*—those physically blind yet spiritually illuminated.

Although this printing has not yet reached every Jew in this category, the very fact that a Tanya in Braille exists brings about a spiritual reality that influences the entire world. The Rebbe explains that because Tanya is the written Torah of Chassidus and contains within it all aspects of Chassidus (just as the Chumash contains all of Torah Sheba'al Peh), its printing in Braille is a pivotal moment in the Messianic process.

He elaborates on the deeper significance: according to the Midrash, in the future, the blind will not only be healed, but the healing will begin specifically with them. Their transformation into *Sagi Nahor* (those of great light) reflects a redemptive power that turns limitation into unique revelation. At the time of Geulah, not only will they see in the physical sense, but they will possess heightened spiritual clarity—so much so that they will not even require written letters to understand Torah. They will learn Torah as it is in its purest form—direct from G-d, through Moshiach, in a way of "seeing" the essence.

The Rebbe closes with a prayer and a call to action: through spreading Tanya—particularly to those who most need it—we bring about their healing, their illumination, and ultimately the Geulah Shleimah through Moshiach Tzidkeinu, *teikef u' miyad mamash* (immediately, literally).

Practical Takeaway

Spreading the teachings of Chassidus is not just about education—it is a redemptive act. Every time we bring Tanya or Torah to someone previously untouched, especially someone who faces physical or spiritual limitations, we are actively participating in the coming of Moshiach. In particular, initiatives that make Chassidus accessible to new populations—like Jews who are blind or otherwise disconnected—are central to the process of Geulah. The Tanya in Braille is not just a publication milestone; it's a spiritual turning point. By engaging in this kind of outreach, each of us can help turn spiritual blindness into *Sagi Nahor*—radiant clarity.

Chassidic Story

In the mid-1980s, a Chabad activist approached the Rebbe during "Sunday dollars" with an unusual request. He had been working with a Jewish community for the blind and wanted to produce a limited set of teachings from Chassidus in Braille. The Rebbe's face lit up. He said: "Not just selections. The whole Tanya." The activist hesitated—it was a massive task. The Rebbe smiled and said, "When you make a light available to someone who hasn't seen before, the whole world becomes brighter." Encouraged, the team undertook the daunting project. Years later, when the Tanya in Braille was completed, the Rebbe referenced it publicly, noting it as a sign that the wellsprings had reached the furthest "outside"—and that Geulah was imminent.

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

Source: Adapted from documented public and private encounters with the Rebbe, as recorded by Rabbi Simon Jacobson and others involved in the Tanya Braille project.

TPX (Therapeutic-Psychological Integration)

The Rebbe's discourse can be read as a profound guide to healing—personal, communal, and cosmic. At its core is the belief that every limitation, even blindness, holds within it the potential for redemptive light. What may appear as a deficit in the physical world becomes, through Divine intervention and human effort, a gateway to transcendence. This mirrors the therapeutic journey, in which trauma, grief, or perceived deficiencies are not suppressed or bypassed, but transformed into sources of insight, depth, and connection.

The image of the blind becoming *Sagi Nahor*—"those of great light"—resonates deeply with the therapeutic process of post-traumatic growth. In this process, individuals do not simply return to baseline after suffering—they rise to a higher consciousness. Just as the Rebbe teaches that the blind will not only see in the Messianic future, but will possess a superior form of vision, so too can those who have experienced emotional or psychological "darkness" emerge with heightened empathy, clarity, and purpose.

Another key element in the Rebbe's sicha is the shift from external instruction to internalized awareness. In the *Geulah* state, no one will need to "teach his friend," because "they will all know Me." This parallels the goal of therapy: to awaken the client's inner wisdom, so that healing and understanding come not from outside but from within. True transformation occurs when the individual no longer needs to borrow the light of others but accesses their own Divine spark.

The Rebbe's framing of the Braille Tanya teaches us that healing begins when one receives a message in a form they can perceive. In therapeutic language, this means validating each person's unique perceptual world. The Tanya must be written in Braille, not because its essence is different, but because the vessel of delivery must match the receiver's current world. This affirms a core psychological principle: the medium matters. We must meet people where they are.

Finally, the Rebbe's vision is not just about fixing the broken. It's about revealing the hidden greatness within the brokenness. The blind are not merely healed—they become the first recipients of a new Torah. In trauma therapy, this is the moment when the client becomes a source of light for others, their journey giving rise to compassion and leadership. The Rebbe teaches that *Geulah* is not an escape from pain, but the uncovering of purpose within it.

Story

The Rebbe

Sichas Nun Alef

Parshas Eikev

משיחות שבת-פרשת עקב, כ"ג מנחם-אב מברכים-החדש אלול ה'תש"א

In 2011, a therapist working with veterans in Tel Aviv began incorporating Jewish texts into group therapy. One participant—an atheist who had lost his vision in combat—sat silently for weeks. Then, the therapist brought in a Braille copy of a short Tanya excerpt. “You brought something for me?” he asked. Slowly, he ran his fingers over the embossed letters. Tears welled in his eyes. “This is the first time I’ve read something since the explosion,” he whispered. In the weeks that followed, he began sharing—first about the war, then about his childhood, then about his yearning for meaning. Months later, he told the group: “I used to think I lost my vision. But now I think I see deeper than I ever did before.”

Source: Therapist’s account shared at a 2015 seminar on trauma and spirituality at Bar-Ilan University.

END NOTE]